

6

6 Werk en loopbaan

In het kort

- Scholieren en studenten zijn positiever geworden over de beschikbaarheid van banen en carrièrekansen voor zichzelf in Zeeland: meerderheid is optimistisch
- Ruim de helft van de werkenden is positief over carrièrekansen in Zeeland. Werkenden met een hbo- of wo-diploma en werkenden uit Hulst, Sluis en Schouwen-Duiveland zijn hierover het minst positief.
- Zeeland heeft een negatief 'pendelsaldo' ten opzichte van de andere provincies: meer Zeeuwen reizen de provincie uit voor werk dan andersom. De meeste woonwerk-pendel vindt plaats binnen de provincie. Goes trekt de meeste pendelaars: ruim een kwart van alle woonwerkpendel binnen de provincie gaat richting die gemeente.
- Werktevredenheid onder Zeeuwse werkenden is stabiel hoog. Werkenden met een afgeronde hbo- of wo-opleiding zijn, gemiddeld genomen, het meest positief over het huidige werk. De werktevredenheid is het laagst in de horeca en groothandel.

Werk is voor een groot deel van de inwoners van Zeeland een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven. Naast dat werk ervoor zorgt dat mensen voldoende inkomen hebben om in het dagelijks leven te kunnen voorzien heeft werk voor veel mensen ook een rol in de persoonlijke ontwikkeling en sociale contacten. In Leven in Zeeland 2021 zagen we dat werkenden over het algemeen positief zijn over het werk, maar werkzoekenden minder positief over carrièrekansen. Wat zien we nu, vier jaar later? Eerst gaan we in op de CBS-cijfers uit de Regionale Monitor Brede Welvaart. Daarna gaan we de diepte in op basis van de uitkomsten uit Leven in Zeeland.

Beeld CBS-monitor

De Regionale Monitor Brede Welvaart laat voor Zeeland op dit thema een wisselend beeld zien, gezien vanuit het perspectief van de inwoners. Positief voor werkenden en werkzoekenden is dat de werkloosheid historisch laag is. Dit hangt samen met een arbeidsmarkt die al jarenlang zeer krap is; er is namelijk meer vraag naar werk dan dat er aanbod is van arbeidskrachten. Vanuit dat perspectief is het gunstig dat de arbeidsparticipatie, ofwel het aandeel 15 tot 75-jarigen dat betaald werk doet, in Zeeland (net als in andere regio's) steeds verder toeneemt.

Aandachtspunten voor Zeeland volgens de CBS-monitor zijn een relatief slechte bereikbaarheid van het ov (in relatie tot dit hoofdstuk gaat dat specifiek om woon-werkverkeer. Voor alle vormen van bereikbaarheid;

lees hier verder, in [venster 5](#) en het relatief lage aandeel inwoners met een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. In Zeeland hebben zeven op de tien inwoners tussen de 15 en 75 jaar een mbo (2-4), havo-, vwo-, hbo- of wo-diploma. Samen met Limburg is dit het laagste percentage van alle Nederlandse provincies. Tot slot gaat het bij werk ook over de balans tussen werk en privé. In dat opzicht is het positief dat relatief veel inwoners tevreden zijn met de hoeveelheid vrije tijd die ze hebben: dat geldt namelijk voor ruim driekwart van de Zeeuwen (CBS, 2025a).

Scholieren en studenten positiever over baankansen in Zeeland dan vier jaar geleden

In Zeeland is sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt. Deze krapte zien we terug over de hele breedte van beroepsrichtingen en beroepsniveaus. In dat opzicht zijn er dus talrijke kansen voor werkenden en werkzoekenden om (nieuw) betaald werk te vinden.

Wij hebben inwoners van Zeeland gevraagd hoe zij denken over hun eigen carrièreperspectief in hun provincie. We kijken hierbij naar de huidige werkenden en naar de toekomstige werkenden, namelijk de huidige scholieren en studenten.¹ Van alle werkende Zeeuwen geven bijna zes op de tien aan (zeer) tevreden te zijn met de beschikbaarheid van banen en de carrièremogelijkheden voor zichzelf in Zeeland.² Het aandeel dat positief gestemd is over de eigen baan zekerheid in Zeeland is nog hoger. Dit heeft mogelijk te maken met de huidige arbeidsmarktsituatie met veel vacatures.

¹ Vragen over carrièreperspectief zijn ook gesteld aan werklozen/werkzoekenden. De aantallen zijn echter te laag om hierover robuuste cijfers te tonen.

² Het percentage (zeer) tevreden is gebaseerd op een tienpuntsschaal. Een cijfer van 7 of hoger correspondeert met 'tevreden' of 'zeer tevreden', een cijfer van 5 of 6 correspondeert met 'matig tevreden' en een cijfer van 4 of lager correspondeert met 'ontevreden'.

Zeer krappe arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt van Zeeland is al jarenlang zeer krap, wat betekent dat er meer vacatures zijn dan direct inzetbare werklozen met een verstreken uitkeringsduur van korter dan een half jaar. Kortom: de vraag is groter dan het (directe) aanbod. Op dit moment zijn de tekorten in Zeeland het grootst in beroepen in Zorg en welzijn, en ICT. Maar ook in dienstverlenende beroepen, technische beroepen en in het openbaar bestuur is sprake van krapte. Voor veel beroepsgroepen geldt bovendien dat de krapte zich uitstrekt over alle beroepsniveaus: het gaat dan om banen met eenvoudige taken, maar zeker ook om banen die een hoger of wetenschappelijk denkniveau vereisen (UWV, 2025a).

De conjunctuurenquête van het CBS laat zien in welke sectoren werkgevers het meeste kampen met personeelstekorten. Landelijke cijfers laten zien dat enerzijds bedrijven in verhuur en zakelijke dienstverlening, en anderzijds in vervoer en opslag het meest kampen met tekorten aan arbeidskrachten. Ook in de horeca ervaren bijna vier op de tien werkgevers dit als een belemmering (CBS, 2025b).

In november 2025 rapporteerde UWV dat er in Zeeland vijf keer zoveel vacatures zijn als kortdurende werkzoekenden. Sectoren die maatschappelijk én economisch van belang zijn, zoals zorg, onderwijs, kinderopvang en veiligheid, maar ook aan techniek en bouw & installatie, kampen met personeelstekorten. Om het maximale uit het Zeeuwse arbeidspotentieel te halen adviseert UWV om in de toekomst meer te focussen op vaardigheden en minder op (alleen) diploma's (UWV, 2025b).

Scholieren en studenten positiever over beschikbaarheid van banen dan werkenden

Scholieren en studenten zijn iets positiever gestemd over de eigen baankansen in Zeeland dan werkenden; twee derde is tevreden of zeer tevreden met de beschikbaarheid van banen voor zichzelf in Zeeland. Wel zijn scholieren en studenten iets minder positief over de baan zekerheid dan werkenden. Dat laatste heeft er mogelijk mee te maken dat een groot deel van deze groep nog jong is en op dit moment nog geen vaste baan heeft. Als het gaat over de inschatting van de carrièremogelijkheden voor zichzelf in Zeeland zitten de scholieren/studenten en werkenden redelijk op één lijn; 56 procent is hierover tevreden of zeer tevreden. Maar er is dus ook een substantiële groep (ruim vier op de tien) gematigd of niet tevreden over de carrièrekansen voor zichzelf in Zeeland. Ten opzichte van vier jaar geleden zijn scholieren en studenten optimistischer over hun baankansen en carrièrekansen in Zeeland. Ook over de baan zekerheid zijn scholieren en studenten positiever gestemd dan vier jaar geleden. In het kader van het binden van jonge Zeeuwsen aan de Zeeuwse arbeidsmarkt is dat een positieve ontwikkeling.

We hebben de Zeeuwse werkenden en scholieren/studenten ook gevraagd naar de tevredenheid met de opleidingskansen die ze tot nu toe hebben gehad. Zowel onder de werknemers als onder de scholieren/studenten geeft het gros (8 op de 10) aan tevreden of zeer tevreden te zijn met de opleidingskansen die ze tot nu toe hebben gehad.

Werkenden met hbo- of wo-diploma minst positief over baankansen in Zeeland

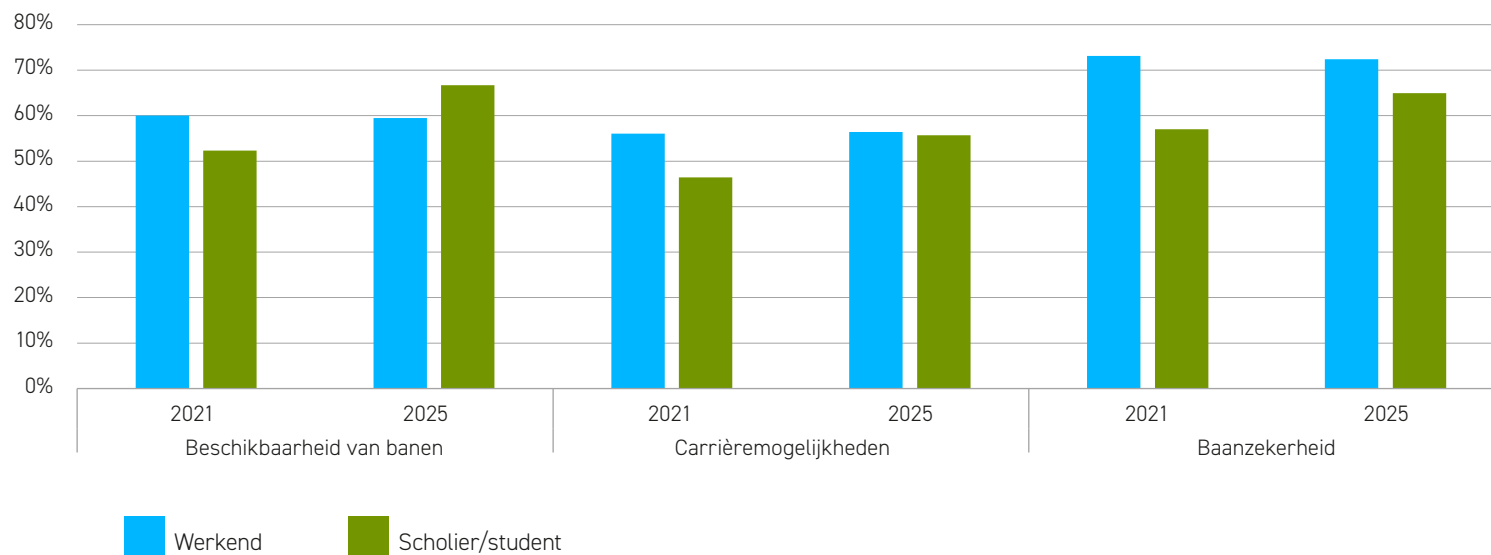
Bij de eigen inschatting van baankansen speelt ook opleiding een rol.

Werkenden met een mbo-, havo-, of vwo-diploma zijn het meest positief over zowel de baankansen als de carrièrekansen voor zichzelf in Zeeland; ruim zes op de tien zijn hierover optimistisch. Werkenden met een afgeronde hbo- of wo-opleiding zijn het minst positief gestemd over de baankansen en het carrièreperspectief voor zichzelf in Zeeland: iets meer dan de helft is hierover (zeer) tevreden en bijna een kwart is hierover

ontevreden. Ten opzichte van vier jaar geleden is het oordeel van werkenden met een afgeronde hbo- of wo-opleiding onveranderd.

Regionaal zien we dat in de gemeente Reimerswaal en Veere de werkenden het meest positief gestemd zijn over de carrièrekansen in Zeeland; ongeveer twee derde in deze gemeenten is hierover optimistisch. Ook zien we dat werkenden woonachtig in het meer landelijk gebied van Zeeland, gemiddeld genomen, positiever zijn over de carrièrekansen dan werkenden in de stedelijke wijken.

Figuur 6.1 Carrièreperspectief voor zichzelf in Zeeland volgens werkenden en scholieren/studenten (% (zeer) tevreden)

Het percentage (zeer) tevreden is gebaseerd op een 10-puntsschaal, waarbij een cijfer van 7 of hoger correspondeert met 'tevreden' of 'zeer tevreden'.

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Vooraf pendel binnen de provincie: Goes heeft aanzuigende werking

We zien dat de wisselende perceptie van carrièrekansen in Zeeland zich vertaalt in de verhuisbewegingen van jonge Zeeuwen (zie kader rechts). Zien we dit ook terug in patronen van woonwerkpendel van Zeeuwse werkenden?

In Zeeland wordt veel gereisd voor werk. Een Zeeuwse werknemer reist, gemiddeld genomen, bijna 24 kilometer voor werk. Landelijk is dat bijna 20 kilometer. Ruim de helft van alle werkenden in loondienst reist zijn of haar woongemeente uit voor werk. Ongeveer 17 procent gaat daarvoor zelfs de provincie uit. Ten opzichte van andere provincies is dat percentage niet bijzonder hoog. Er zijn zeven provincies in Nederland waar dit percentage hoger ligt. Binnen Zeeland hebben werknemers uit de grensgemeenten Noord-Beveland (29 kilometer), Hulst (27 kilometer) en Tholen (27 kilometer) de langste woonwerkafstand. Van de vier stedelijke gemeenten is Vlissingen de gemeente van waaruit het verst wordt gereisd voor werk. Zeeland heeft een negatief pendelsaldo van ongeveer 11 duizend, wat betekent dat er 11 duizend meer werknemers Zeeland uitreizen voor werk dan andersom. De pendelcijfers over gemeente- en provinciegrens heen zijn in de afgelopen vier jaar niet sterk veranderd. Dit blijkt uit cijfers van het CBS over woonwerkpendel (CBS, 2025c).³

³ De meest recente cijfers op dit moment gaan over de periode december 2024.

Boeien en binden van jongeren

Ruim vier op de tien scholieren/studenten in Zeeland zijn matig of niet positief over de carrièrekansen in Zeeland. Jongeren en jongvolwassenen uit Zeeland zijn dan ook volop in beweging, zo blijkt uit eerder onderzoek. Bijna de helft van de jongvolwassenen (26 tot 35 jaar) die op hun 15e in Zeeland woonden heeft voor zijn of haar 26e buiten Zeeland gewoond. Het gaat vaak om jongeren die buiten Zeeland gaan studeren. Ongeveer drie op de tien van de 'vertrekkers' uit Zeeland zijn voor hun 26e weer teruggekeerd naar Zeeland. Het aandeel jongeren dat Zeeland verlaat is in de afgelopen jaren iets gedaald. Maar hetzelfde geldt voor het percentage dat weer naar Zeeland terugkeert. Tot slot zijn er ook 'nieuwkomers', ofwel mensen van buiten Zeeland die vóór hun 26e naar Zeeland toe verhuizen. Dit is een groeiende groep, waarvan meer dan de helft vanuit het buitenland komt (HZ KCZS, 2025).

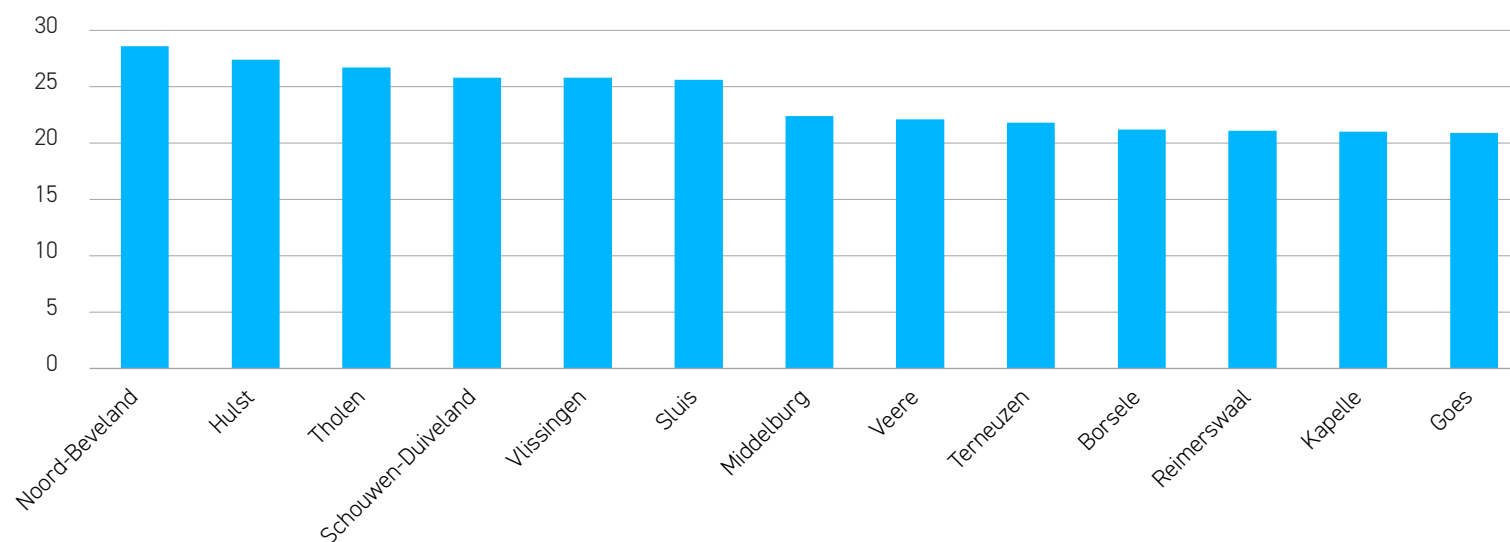
Per saldo 'verliest' Zeeland jongeren als gevolg van verhuizingen, waarvan een groot deel richting de Randstad. De Provincie Zeeland zet zich, samen met andere organisaties, in om jongeren voor Zeeland te boeien en aan Zeeland te binden. Hierbij richt men zich zowel op jongeren die (nog) in Zeeland wonen als op jongvolwassenen die inmiddels buiten Zeeland wonen. Ook is er aandacht voor een goede 'landing' van nieuwkomers van buiten Zeeland.

Ook inwoners van Zeeland uiten hun zorgen over het vertrek van jongeren uit de regio. Zie het venster ['Blik op Zeeland, nu en in de toekomst'](#).

Een aanzienlijk deel van de woonwerkpendel vindt plaats binnen Zeeland, waarbij met name Goes een sterk 'aanzuigende' werking heeft; ruim een kwart van alle pendel tussen gemeenten en binnen de provinciegrens van Zeeland gaat richting Goes. Het aandeel van de gemeenten Middelburg, Terneuzen en Vlissingen in deze Zeeuwse pendel is, met respectievelijk 17, 13 en 12 procent van het totaal, aanzienlijk lager. De centrale ligging van de stad Goes speelt ongetwijfeld een belangrijke rol bij deze aanzuigende werking. Werknemers uit Kapelle, Noord-Beveland en Borsele reizen het vaakst (ongeveer driekwart van het totaal) de eigen gemeente uit voor hun werk. Voor alle drie deze gemeenten geldt een sterke oriëntatie op Goes als werkgemeente (CBS, 2025c).

Als het gaat over pendel over de provinciegrens dan vallen met name Tholen en, in mindere mate, Schouwen-Duiveland op; vanuit die twee gemeenten werken relatief veel inwoners in een andere provincie (respectievelijk 51 en 29 procent van de werknemers). Waar pendelaars uit Tholen meer op Noord-Brabant georiënteerd zijn, zijn werkenden uit Schouwen-Duiveland dat meer op Zuid-Holland en in het bijzonder de regio Rotterdam (CBS, 2025c).

Figuur 6.2 Gemiddelde woon-werk-afstand van werknemers, uitgesplitst naar gemeente, december 2024 (km)

Bron: CBS, 2025

Naast pendel over de provinciegrens zijn er ook werkenden die de landsgrens oversteken voor werk. en dan met name over de grens met België. In 2021 heeft HZ I KCZS dit onderzocht. We zagen toen dat de inkomende pendel vanuit het buitenland ongeveer in balans is met de uitgaande pendel. Verder zagen we dat het saldo van pendel over de landsgrens heen voor Zeeuws-Vlaanderen, en met name de gemeente Hulst, negatief is (dus meer uitgaande dan inkomende pendel) en voor de gemeenten boven de Westerschelde juist positief (HZ I KCZS, 2021).

Meerderheid werkenden reist met de auto naar werk

Om te kunnen pendelen heb je toegang nodig tot vervoer. Hoe reizen de Zeeuwen naar hun werk? Ongeveer 65 procent van de werkende Zeeuwen reist met de auto naar werk. Ruim een kwart doet dat doorgaans op de fiets. Binnen de regio zien we grote verschillen. Zo zijn de werkenden uit Noord-Beveland, Tholen en Hulst koploper als het gaat over het autogebruik voor woon-werkverkeer; ongeveer acht op de tien werkenden gaan daar met de auto naar werk. Middelburg en Goes zijn in dat opzicht meer 'fietsgemeenten'; vier op de tien werkenden uit die gemeenten gaan op de fiets; ongeveer de helft gaat met de auto.

Als we kijken naar de reistijd naar werk zien we herkenbare patronen. Vanuit de 'autogemeenten' Noord-Beveland, Hulst en Tholen zijn werkenden doorgaans het langst onderweg naar werk; ongeveer vier op de tien werkenden zijn langer dan een half uur onderweg. Dat geldt ook voor werkenden uit Kapelle en Schouwen-Duiveland. De langste

reistijden voor werk zien we in die laatstgenoemde gemeente. Op Schouwen-Duiveland is namelijk 15 procent van de werknemers langer dan één uur onderweg voor werk. Vanuit deze gemeente reizen zo'n duizend werknemers op en neer naar Rotterdam voor werk, zo weten we uit CBS-cijfers (CBS, 2025c). De relatief hoge gemiddelde reistijd voor werk in Kapelle wordt mede veroorzaakt door langeafstand fietsers; bijna vier op de tien fietsers uit Kapelle doet er een half uur of langer over om naar werk te fietsen.

Werkenden met hbo- of wo-diploma meest positief over werk

Reistijd is één van de aspecten die bepalen hoe tevreden werkenden met hun werk zijn. Maar er zijn meer aspecten die het werkplezier beïnvloeden. We kijken in het bijzonder naar zes aspecten, namelijk de inhoud van het werk, hoogte van het salaris, mogelijkheden voor persoonlijke groei en ontwikkeling en het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt, de balans tussen werk en privé en mentale belasting.

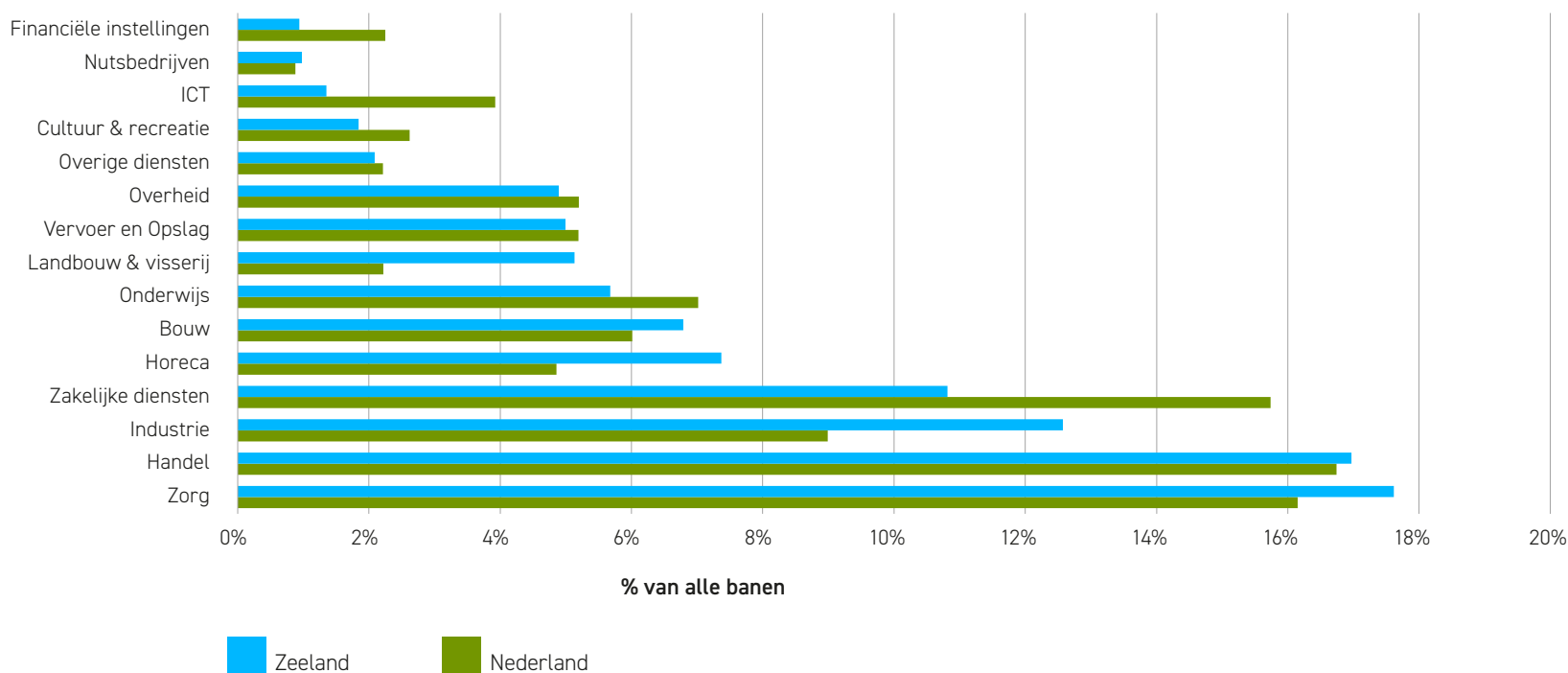
Een ruime meerderheid van de Zeeuwse werkenden is (zeer) tevreden met de verschillende aspecten van het huidige werk.⁴ Over de inhoud van het werk is men het meest positief: negen op de tien zijn hierover tevreden of zeer tevreden. Voor de overige aspecten geldt dat ruim zeven op de tien werkenden hierover tevreden of zeer tevreden zijn.

⁴ Ook scholieren en studenten met een bijbaan hebben hun mening gegeven over het werk dat ze op dit moment hebben. Omdat dit een specifieke doelgroep is (vaak gaat het om een bijbaan of vakantiebaan) hebben we deze groep in de algemene analyse van werktevredenheid buiten beschouwing gelaten.

Als het gaat over de inhoud van het werk, het salaris en de mentale belasting zien we dat oudere werknemers hiermee doorgaans meer tevreden mee zijn dan jongere werknemers. Als het gaat over de werk-privébalans zien we dat werkenden van 30 tot 45 jaar hier het minst optimistisch over zijn. Dat is niet zo vreemd, aangezien dit de vaak mensen zijn in de zogenoemde 'spitsuurfase' van hun leven, waarin mensen hun tijd moeten verdelen tussen werk, gezin en sociale contacten.

Ook zien we patronen als we kijken naar opleiding. Zo zijn werknemers met een afgeronde hbo- of wo-opleiding vaker tevreden met het salaris dat ze verdienen (84%) dan werknemers met basisonderwijs en/of een vmbo-diploma (66%). Ook als het gaat om mogelijkheden voor verdere ontwikkeling en vergroting van de eigen kansen op de arbeidsmarkt zijn werkenden met een voltooide hbo- of wo-opleiding doorgaans het meest tevreden. Werkenden met een havo-, vwo-, of mbo-diploma zitten hier, qua oordeel, doorgaans tussenin.

Figuur 6.3 Banen in Zeeland en Nederland, 2024, uitgesplitst naar sector van de werkgever

Bron: LISA, 2025

Ten opzichte van vier jaar geleden zien we, gemiddeld genomen, weinig verandering in de werktevredenheid. Alleen de tevredenheid met het salaris is, gemiddeld genomen, iets toegenomen.

Horeca en groothandel minst aantrekkelijk

Net als vier jaar geleden hebben wij ook gekeken naar verschillen in werktevredenheid tussen sectoren. Voordat we hier nader op ingaan kijken we eerst naar de omvang van de verschillende sectoren. Als je kijkt naar het aantal banen zijn, net als in andere provincies, Zorg en Handel de twee grootste sectoren in Zeeland. Er zijn ook enkele verschillen met andere regio's. Zo werken in Zeeland relatief veel werknemers in de industrie, horeca en landbouw en visserij. Aan de andere kant zijn in Zeeland de sectoren Zakelijke dienstverlening en ICT relatief klein, in termen van aantal banen.

Om inzicht te krijgen in verschillen in werktevredenheid tussen sectoren hebben we de zes indicatoren samengevoegd tot één gemiddelde score. Op basis van die score krijgen we een totaalbeeld van werktevredenheid per sector.⁵ We zien dan dat het werk in het bank- en verzekeringswezen van alle sectoren het hoogst gewaardeerd wordt; negen op de tien werkenden in die sector geven de aspecten van werktevredenheid gemiddeld een 7 of hoger. Ook werkenden bij de overheid waarderen de verschillende aspecten van het werk duidelijk bovengemiddeld.⁶ Aan de andere kant zien we dat werk in de horeca en in de groothandel minder

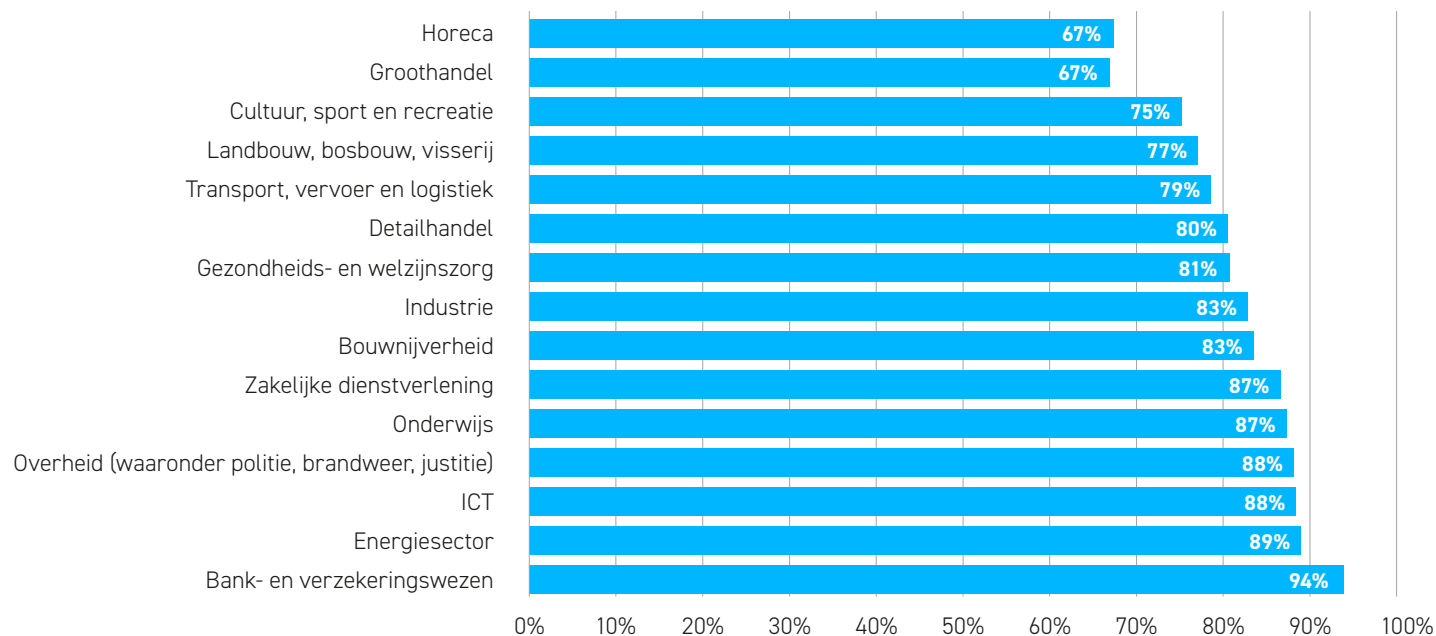
positief wordt beoordeeld; in die sectoren scoort ongeveer twee derde de verschillende aspecten gemiddeld 7 of hoger. In beide sectoren zijn werkenden matig positief over de mogelijkheden voor persoonlijke groei en het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt. Specifiek in de horeca worden ook de werk-privébalans en het salaris minder goed beoordeeld. In de groothandel zijn werkenden in het bijzonder ook minder tevreden over de mentale belasting van het werk. De matige werktevredenheid in deze twee sectoren zagen we ook al in Leven in Zeeland vier jaar geleden. In de sector cultuur, sport en recreatie zien we enkele specifieke aandachtspunten; in die sector worden de werk-privébalans en de mogelijkheden om de arbeidsmarktkansen te vergroten beneden gemiddeld beoordeeld.

Uit landelijk onderzoek van het CBS blijkt dat de horeca en handel sectoren ver beneden gemiddeld scoren op werktevredenheid. In deze landelijke cijfers springt ook de sector vervoer en opslag er in negatieve zin uit (CBS, 2025d). In ons eigen onderzoek zien we dit laatste niet sterk terug. Zeeuwse werkenden in de sector transport, vervoer en logistiek scoren de arbeidsomstandigheden in hun huidige werk namelijk maar net onder het gemiddelde.

⁵ We hebben deze analyse gedaan voor de werkenden die over alle zes items een oordeel hebben gegeven.

⁶ Voor de sectoren energie en ICT geldt dit ook, maar dit verschil ten opzichte van het gemiddelde is statistisch niet significant.

Figuur 6.4 Tevredenheid met de verschillende aspecten van het huidige werk, naar sector (% (zeer) tevreden)

Het percentage (zeer) tevreden is gebaseerd op een 10-puntsschaal, waarbij een cijfer van 7 of hoger correspondeert met 'tevreden' of 'zeer tevreden'. Sectors die niet worden getoond in verband met te weinig waarnemingen: Winning van delfstoffen, Afval- en watersector, Onroerend goed (verhuur en handel).

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Conclusie

De Zeeuwse arbeidsmarkt is nog altijd zee krap: er zijn in Zeeland baankansen genoeg. Desalniettemin wordt er door Zeeuwse werknemers en scholieren/studenten nog altijd wisselend gedacht over de carrièrekansen in Zeeland; een meerderheid ziet kansen, maar ruim vier op de tien zijn gematigd of niet tevreden hierover. Een positieve ontwikkeling is dat scholieren en studenten, ten opzichte van vier jaar geleden, aanzienlijk positiever zijn over hun eigen baankansen en het

carrièreperspectief voor zichzelf in Zeeland. Een lichte daling in het aandeel jongeren dat Zeeland op enig moment verlaat (bijvoorbeeld voor studie of werk) ondersteunt dit beeld. Kanttekening daarbij is wel dat ook het aandeel jongvolwassenen dat na een vertrek uit Zeeland weer terugkeert ook iets afneemt. Van de huidige 26 tot 35-jarigen Zeeuwen heeft iets minder dan de helft Zeeland voor hun 26e verlaten; ongeveer 3 op de 10 van deze groep zijn voor hun 26e inmiddels ook weer teruggekeerd naar Zeeland.

Per saldo reizen meer werkenden dagelijks Zeeland uit voor werk dan andersom. De meeste woonwerkpandelen vindt echter plaats binnen de provinciegrens, waarbij Goes een sterke aanzuigende werking heeft als het gaat om werkenden uit andere Zeeuwse gemeenten. In het kader van boeien en binden van Zeeuwen voor de Zeeuwse arbeidsmarkt zien we als aandachtspunt dat werkenden uit Tholen, Schouwen-Duiveland en Hulst qua woonwerkpandelen relatief sterk naar buiten Zeeland zijn georiënteerd. De ligging van deze gemeente aan de grens speelt hierbij ongetwijfeld een rol.

Werknemers in Zeeland zijn doorgaans tevreden met de verschillende aspecten van hun huidige werk. Het bank- en verzekeringswezen en de overheid springen hier positief in uit. Aan de andere kant wordt het werk in de horeca en groothandel minder positief gewaardeerd. Dit terwijl de horeca juist één van de sectoren is waarin werkgevers vaak kampen met belemmeringen door een tekort aan arbeidskrachten. Werknemers met een afgeronde hbo- of wo-opleiding zijn positief over de verschillende aspecten van hun huidige werk, maar over carrièrekansen in Zeeland zijn zij beduidend minder optimistisch dan degenen met een elk ander opleidingsniveau. En dat terwijl de krapte op de Zeeuwse arbeidsmarkt juist het grootst in beroepen die een hoger of wetenschappelijk denk-niveau vereisen.

Referenties

CBS (2025a). *Regionale Monitor Brede Welvaart*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart>

CBS (2025b). *Conjunctuurenquête Nederland; bedrijfsgrootte, bedrijfstakken (SBI 2008)*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85611NED/table?ts=1705935756571>

CBS (2025c). *Werknemersbanen en reisafstand; woon- en werkregio*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85481NED/table>

CBS (2025d). *Duurzame inzetbaarheid werknemers; bedrijfstak*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83156NED/table>

HZ | KCZS (2021) *Zeeuwse pendel in beeld*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://publicaties.kczs.nl/zeeuwse-pendel-beeld>

HZ | KCZS (2025). *Jonge Zeeuwen in Beweging: verhuispatronen van en naar Zeeland*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://publicaties.kczs.nl/jonge-zeeuwen-beweging-verhuispatronen-van-en-naar-zeeland>

UWV (2025a). *UWV Dashboard spanningsindicator*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://www.uwv.nl/nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/dashboard-spanningsindicator>

UWV (2025b). *Regio in beeld 2025 Zeeland*. Geraadpleegd op 19 januari 2026 van <https://www.uwv.nl/nl/arbeidsmarktinformatie/regio/zeeland/regio-in-beeld-2025>